

LOKALISEERIMISE TÖÖTUBA

Külli Kittus

Toimetaja tõlkebüroo tegevjuht

TOIMETAJA

TRANSLY

Mis on lokaliseerimine?

Lokaliseerimine on teksti kohandamine sihtturu keeleliste, kultuuriliste ja muude tavade järgi

Kuidas?

Lokaliseerimine on enamasti pidev protsess,
mida tuleb planeerida.

Kellele?

Eksportivad Eesti
ettevõtted

Rahvusvahelised
ettevõtted Eestis

Riigiasutused

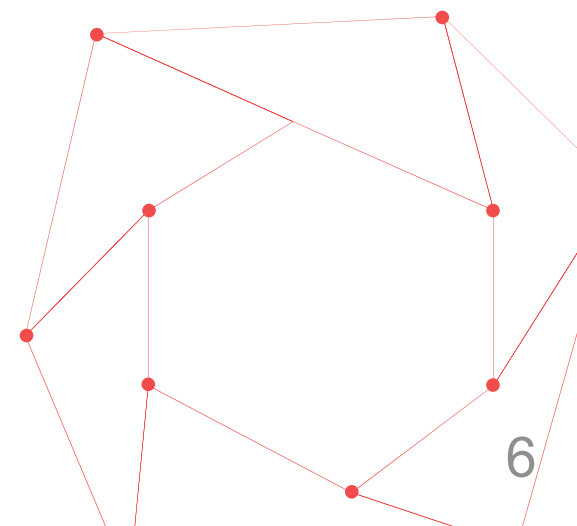

Kõik Eesti
ettevõtted

Miks?

- Sihtrühma usaldus
- Ühtne brändi kuvand
- Parem leitavus otsimootorites
- Õnnestunud otseturundus
- Rahvusvaheline edu

Miks?

Omniva jaanipäeva
kampaania: tagurpidi jõulud

!way the
all jingle,
bells jingle,
bells Jingle

!küsi salmi minult ära
,pisi-pisi olen Mina

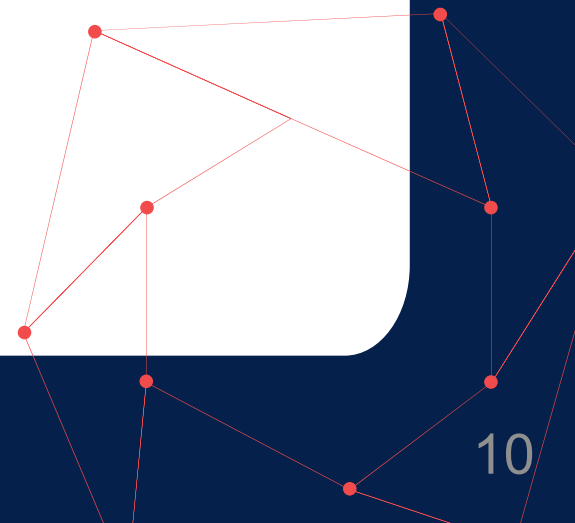
KUIDAS SEDA
HÄSTI TEHA?

» Pühendunud lokaliseerimistiim

» Teadmised sihtturu keele ja kultuuri kohta

» Stiilijuhend

STIILIJUHEND

Stiilijuhend –
reeglite kogum, mis
määratleb
organisatsiooni stiili,
tooni ja keelekasutuse.

Stiilijuhendi sisu

- Stiilijuhendi eesmärk
- Kliendi info
- Toote või teenuse info
- Sihtrühmad
- Riigi tavad
- Stiil ja grammatika
- Ajavormid ja numbrid
- Sugu ja nimed
- Pöördumised
- Näited

Miks stiilijuhend?

Kui reeglid kokku ei lepita,
määrab reeglid keegi teine.

Tema eelistused ei pruugi
kattuda kliendi soovidega.

Tetrafoobia on Aasias levinud

Organisatsiooni stiil ja tooni spekter

Revolut

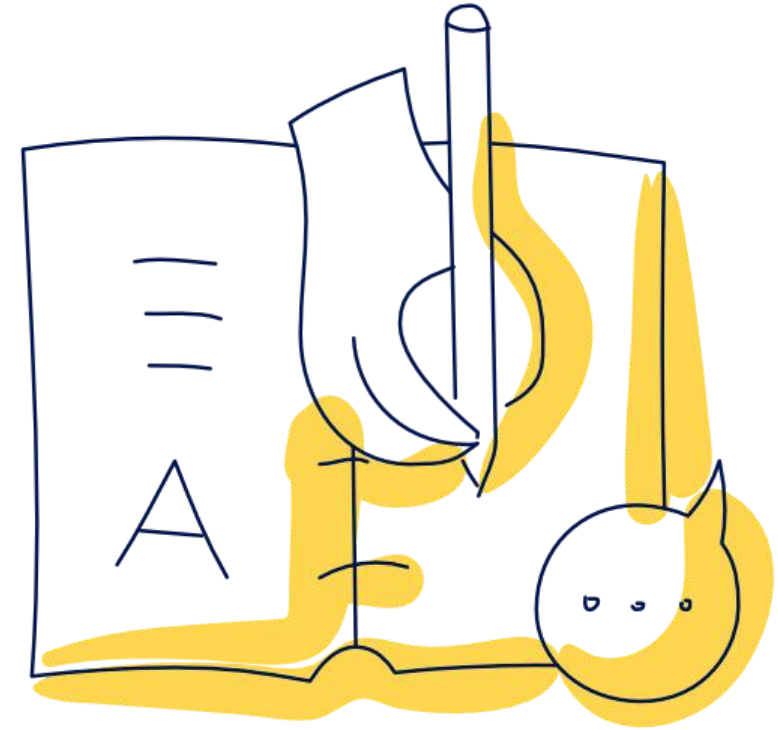
NÄIDE

Revolut *fintech* ettevõte

- Noor, mänguline ja pisut kelmikas
- Ambitsioonikas ja enesekindel
- Kasutab keelt, mida tema klient räägib
- Kirjutab keerulistest terminitest arusaadavas ja lihtsas keeles
- Kasutab sõnade rõhutamiseks emotikone 🙌

Grammatika

- Mõtte- ja sidekriips
- Jutumärgid
- Loetelud
- Numbrid, kuupäevad, kellaeg
- Ühikud
- Võtmeternid ja terminid, mida vältida
- Lühendid
- Tunnuslaused ja nende tõlked

Numbrid

Topic	English	Estonian
Decimal Separator	Period	Comma
	3.5	3,5
Thousand Separator	Comma	Space (non-breakable)
	1,234,567	1 234 567
Separate number with 4 digits	Yes	No
	1,234	1234
Negative format		-2
Versions	Period	Period
	2.1; USB 3.0	2.1; USB 3.0
Percentage	5% (no space)	5% (no space)

Kellaaeg

Topic	English	Estonian
24 hour format used	Yes	Yes
General time format	HH:mm:ss	HH.mm.ss
Separator	: (colon)	. (period)
Leading zeroes used for hours?	yes	no
AM designator (if applicable)	a.m./AM	
PM designator (if applicable)	p.m./PM	
Other notes		

Sidekriips ja mõttekriips

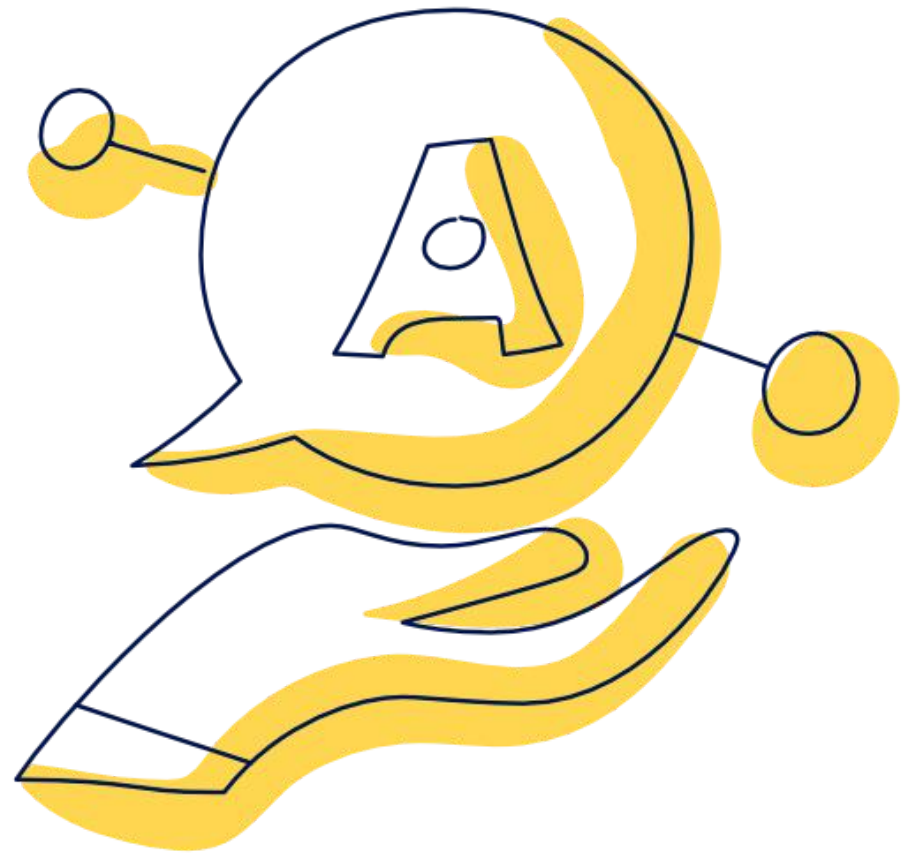
Õige	Vale
10–15 cm	10-15 cm
10–15 cm	10 – 15 cm
Sobib väikestele ja suurtele – kõikidele inimestele	Sobib väikestele ja suurtele - kõikidele inimestele
Sobib väikestele ja suurtele – kõikidele inimestele	Sobib väikestele ja suurtele-kõikidele inimestele
PIN-kood	PIN–kood

Õige ja vale

Kasuta	Väldi
Payment links	Bank links
Hey there, Hi,	Dear customer,
Affordable	Cheap
Customer	Client (merchant's client)
Merchant (online store owner/manager)	Customer, operator
Solution/Solutions	Product/Products
Partner (business partner)	Partner (meaning a merchant)
Online store (the store of services or products)	e-shop, e-store, Internet shop, web-shop, web-store, and virtual store
Ecommerce (companies and individuals that buy and sell goods and services over the Internet)	e-commerce, eCommerce, Ecommerce, e-Commerce, E-commerce, ECommerce
Instalment	Partial payment, repayment

Lühike meelespea

Lisaks stiilijuhendile tuleks iga tõlkeprojekti juurde koostada veel eraldi lühike meelespea.

Lühike meelespea

Meelespea näide

- E-kirja kampaania
- Lokaliseeri tõlge sihtturule
- Kirja saatja on naine
- Sihtrühm: personalispetsialistid, assistendid, sekretärid jne
- Placeholder'eid ära tõlgi
- Tõlgi nii, et placeholder'eid ei peaks käänama

Meelespea näide

- CSV-fail, mille koodiosa on peidetud
- Vaata palun ka kodulehte
- Tõlkides vaata ka segmendile järgnevat/eelnevat osa
- NB! Placeholder'id
- Kasuta tõlkes sina-vormi.

KODULEHE TÕLKIMINE

Kliendi tegevused

- Turu-uuring
- Konkurentide väljaselgitamine ja analüüs
- Sihtrühma piiritlemine
- Keelesuundade valimine
- Lokaliseerimispartneri valimine
- Tehnoloogilise võimekuse välja selgitamine
- Esialgne mahtuarvestus
- Tähtajad

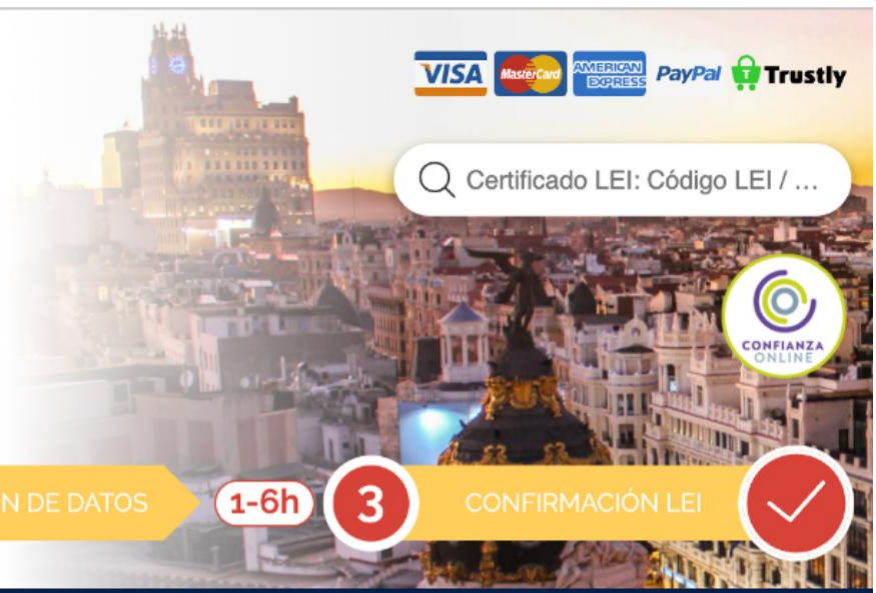

Tõlkija või tõlkebüroo tegevused

- Kliendi tegevuse ja kommunikatsiooni analüüs
 - Märksõnade analüüs
 - Domeeninime soovitused
 - Kliendi tõlkemälu ja terminibaasi loomine
 - Lokaliseerimissoovitused
 - Tõlketiimi loomine

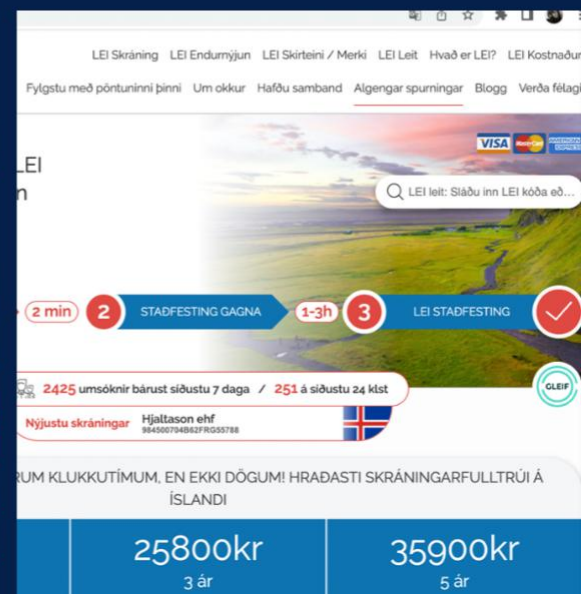
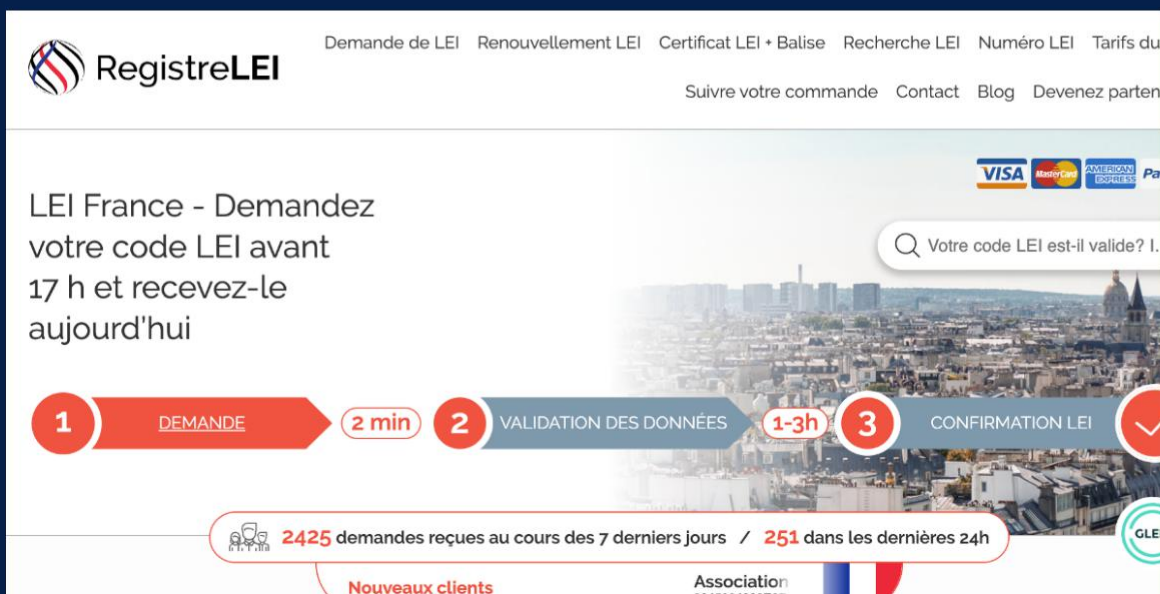

Le daremos su código LEI (LEI code) el mismo día si presenta su solicitud en día hábil antes de las 17:00

LEI register

- Hispaania registrolei.es
- Prantsusmaa codelei.fr
- Island leiregister.is

Kodulehe sisuhaldussüsteemi valimine

Juba kodulehte luues tuleks valida sisuhaldussüsteem, mis teeb lokaliseerimise mugavaks ja kiireks

Levinud sisuhaldussüsteemid

	Wordpress	Joomla	Drupal	Wix	Shopify	Magento	PrestaShop
Failide eksport-import	WPML-iga Xliffidega	jDictioniga CSV ja Xliffidega	File Translation: Xliff ja HTML	Võimalus puudub	Tootetekstide CSV	Tootetekstide CSV	Tootetekstide CSV
Mugavus ja kiirus							

Tõlkeplatvormi valimine

- » Tõlkemälu
- » Sujuv töövoog
- » Terminibaasi toetus

- » Konteksti kuvamine
- » Masintõlke toetus
- » Automaatne QA

Levinud tõlkeplatvormid

	Trados	MemoQ	Memsource	Smartcat	Lokalise	Excel	Word
Funktsioonid	Sujuv töövoog TB, TM, QA	Sujuv töövoog TB, TM, QA	Sujuv töövoog TB, TM, QA	Sujuv töövoog TB, TM, QA	Sujuv töövoog TB, TM, QA	Sujuv töövoog TB, TM, QA, konteksti kuvamine	
Mugavus ja kiirus							

Terminibaas

Terminibaas on oluline
nii kvaliteedi kui ka kiiruse jaoks.

Automaatne kvaliteedikontroll (QA)

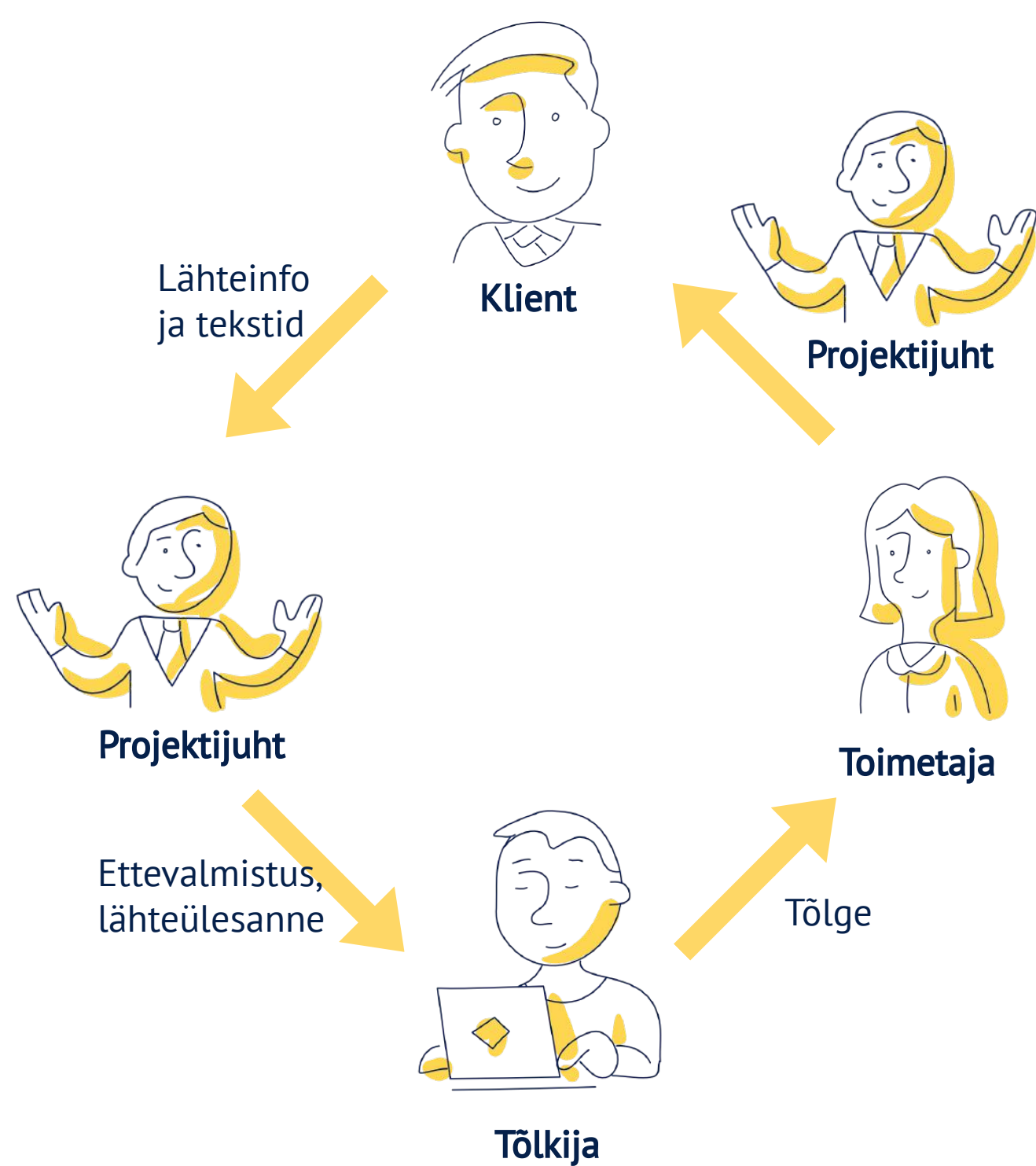
- » Lauselõpumärgid
- » Ebajärjepidevad tõlkevasted
- » Puuduvad numbrid
- » Korduvad sõnad
- » Liigsed tühikud
- » Märگendid ja vormistus
- » Õigekiri
- » Kommentaarid

Segane
töövoog

Töövoog

Oluline on, et faile ei peaks iga kord ümber salvestama, kopeerima ja kleepima.

Sujuv töövoog

Sujuv töövoog võimaldab töötada kiiremini, efektiivsemalt ja vähendada müra ning möödarääkimisi.

Disaini kodulehe lokaliseerimisel

- » Pildid ja videod
- » Värvid ja ikoonid

- » Kirjatüüp
- » Teksti pikkus

Kirjatüüp

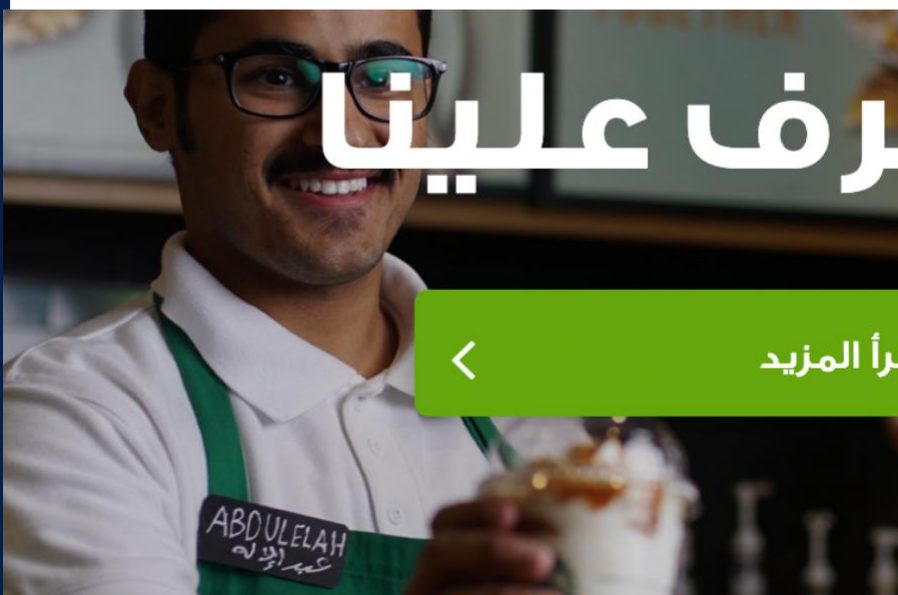
Kodulehe peaks kasutusel olema *font*, mida toetavad ka need keeled, millesse koduleht tõlgitakse (vene keel, jaapani keel jne).

Fotod, videod, graafika

» Lokaliseerida tuleb ka videod, infograafikud, fotod

» Videod tuleb tõlkida või lisada subtiitrid

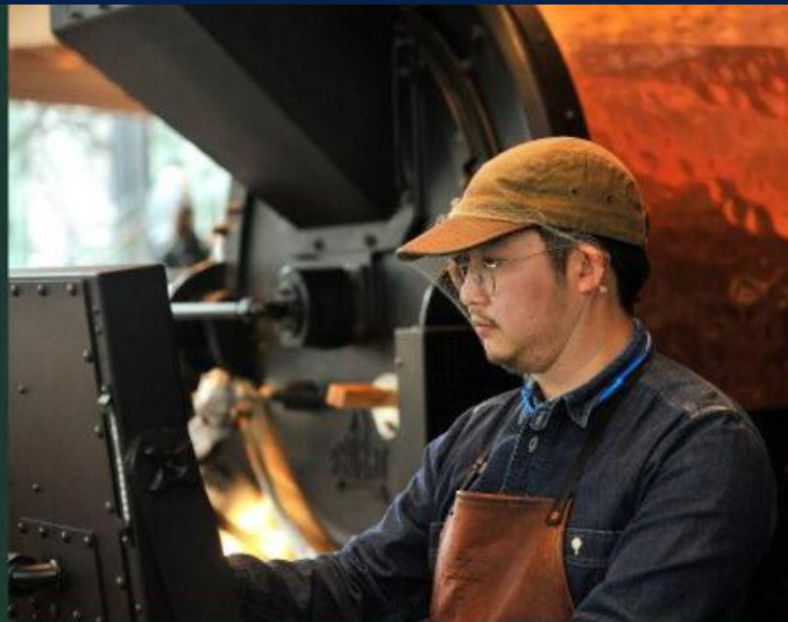
Join us! 咖啡让我认识了
内向慢热的我很多朋友!!
很多新

Cheers

“成为
星巴克伙伴
一起闪闪人生”
INSPIRE WITH EVERY CUP

Starbucks

- Hiina
- Vietnam
- Saudi-Araabia

Krete Saak

Toimetaja tõlkebüroo tõlkija

Spetsialiseerumine: tehnikatekstid, kodulehed,
tarkvara

Mis on kontekst?

Kontekst on igasugune teave, millest lokaliseerimisel abi võib olla.

Tehniline kontekst

- » Kas tegemist on nimisõna või verbiga?
- » Lühendite selgitus
- » *Placeholder*'ite teave
- » Kus tõlge kuvatakse?

Miks konteksti vaja on?

Et tõlkija saaks teada, kus tekst kuvatakse ja miks seda kasutatakse.

Kuidas tõlkijale konteksti anda?

Link

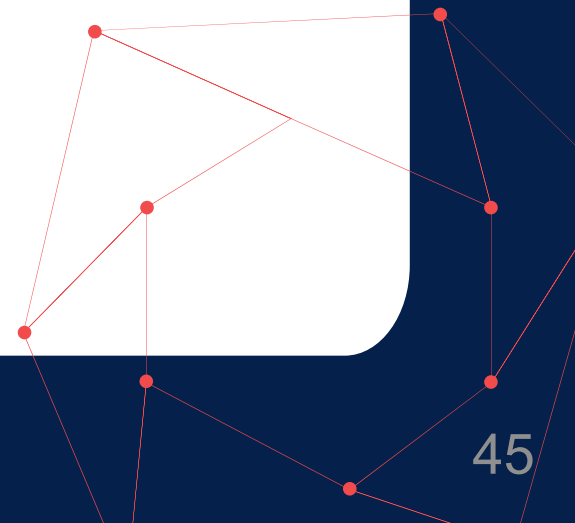
Kuvatõmmised

Kasutusvideod

Selgitused

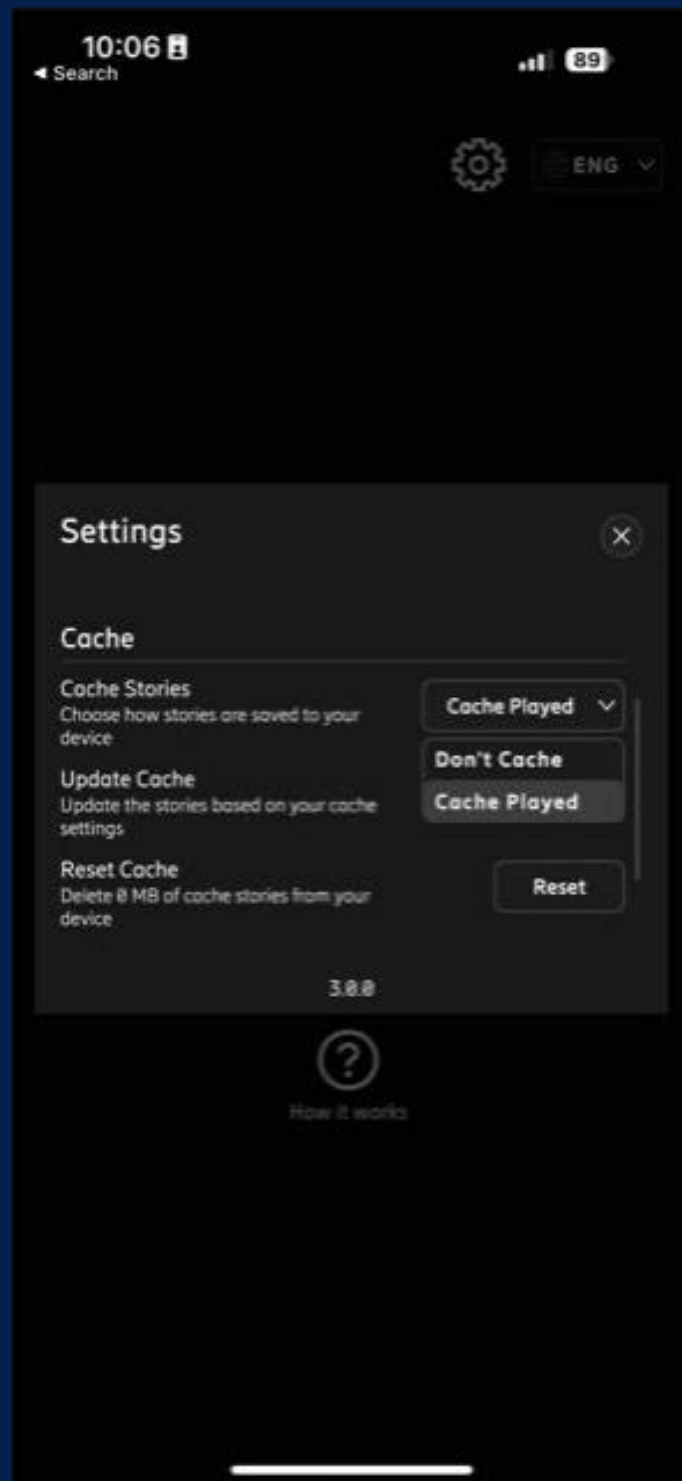

Piisavalt konteksti?

Key	Value
general_support	Call support
error_heading	Something went wrong
start_button	Unlock the doors
log_in_btn	Get started
help_msg_heading	Having trouble?

Piisavalt konteksti?

- Cache
- Cache Stories
 - Choose how stories are saved to your device
- Don't Cache
- Cache Played
- Update Cache
 - Update the stories based on your cache settings
- Update
- Reset Cache
 - Delete 15 MB of cache stories from your device
- Reset

Piisavalt konteksti?

Teksti pikkus

Oluline kõigi veebi- ja rakenduste tekstide puhul.

Kõige rangemad piirangud nutitelefonide ekraanide puhul.

English

Download now

Georgian

გადმოწერე ახლავე

French

Télécharger maintenant

Tõlkimise järeltegevused ja testimine

Püsiprogrammeeritud tekstid

Tõlkimise ajal lehel tehtud muudatused

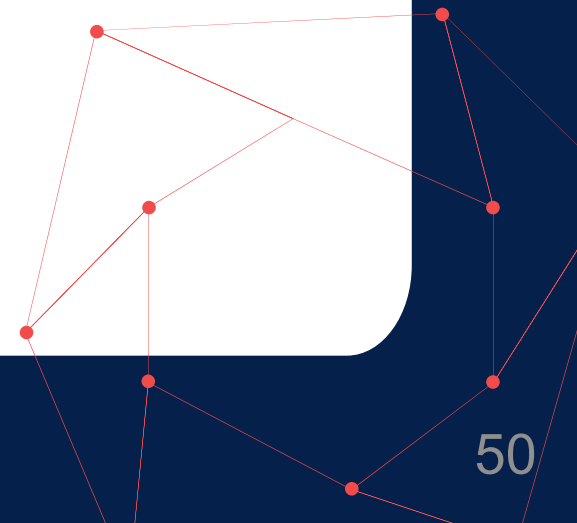
Kuupäeva ja kellaaja vorming

Keelte/regioonide valik

SEO-tekstide lokaliseerimine

Kodulehe sisutekstide tõlkimine

- » Sihtrühmale mõeldud
- » Selged ja lihtsad lugeda, lühikesed laused
- » Kirjavigadeta (kui see ei ole just taotluslik)
- » SEO-märksõnu arvestavad

Lähtekeel?

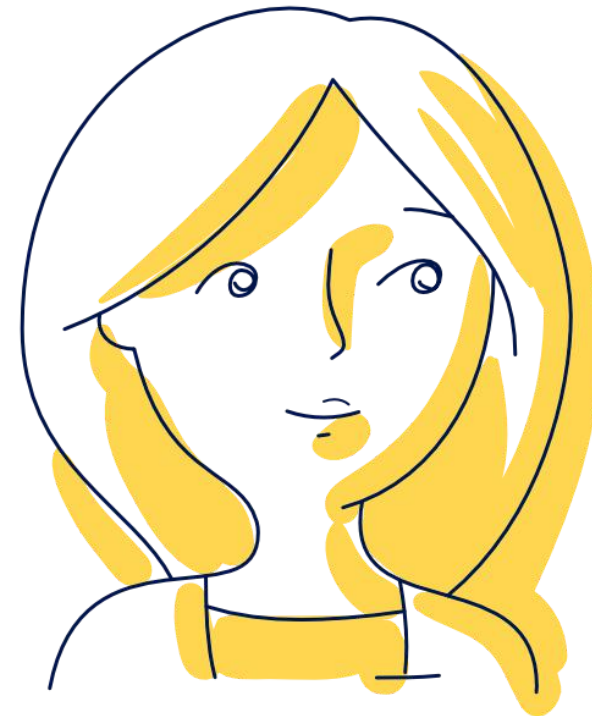
Suuremate lokaliseerimisprojektide ja/või haruldasemate keelesuundade korral võiks lähtekeeleks valida inglise keele.

Sihtrühm

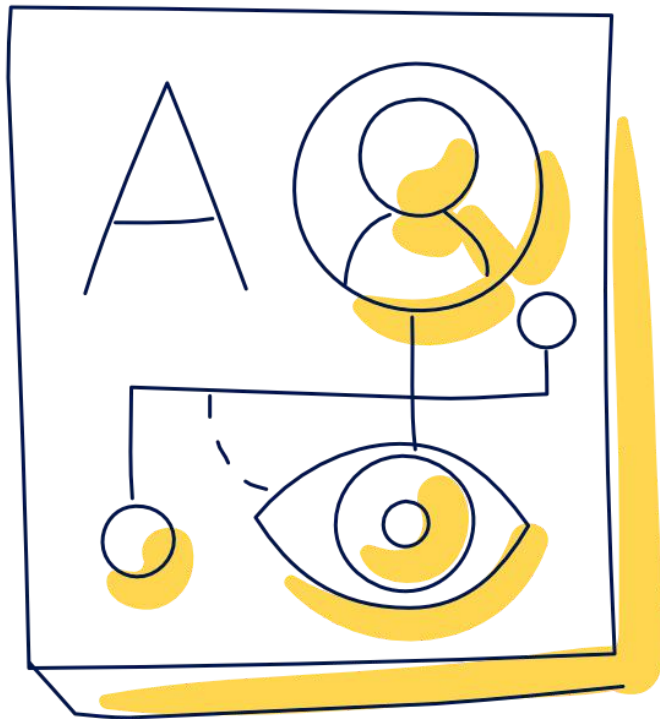
- **Külastaja profiil**

Näiteks: noored, lapsevanemad, finantsvaldkonna töötajad, maamajade omanikud, erialaeksperdid jne

- Kodulehetekst on **müügitekst**

Optimeeritud tekst

- **SEO ja SEO-märksõnad**
Märksõnad peavad tekstis esinema kindlas järjekorras, kindlas kohas ja neid peab olema kindel arv.
- Samal ajal peab tekst olema lihtne ja mõnusalt loetav

Optimeeritud tekst

On the couch, in the bed, at the park or wherever you are, feel free to play your favourite **casino slots**.

Naudi oma **lemmikslotimänge**, ükskõik kas oled parasjagu diivanil, voodis, pargis või kusagil mujal.

Slotimängud sobivad mängimiseks nii diivanil, voodis, pargis kui ka igal pool mujal.

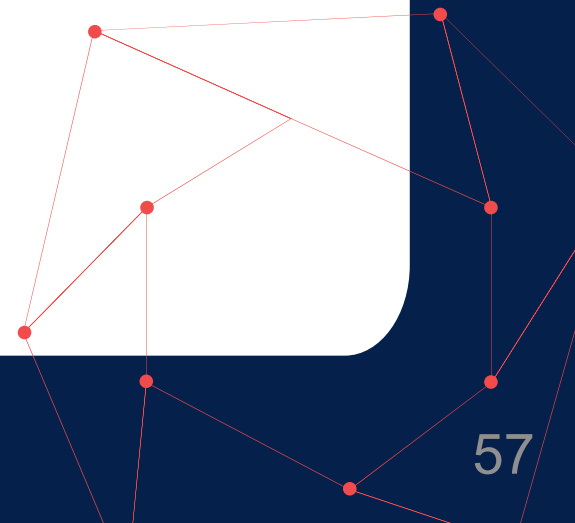

Sina vői teie?

Sinatada või teietada?

Eestlased kasutavad aina rohkem sinavormi, kuid ka teievorm on endiselt kasutusel.

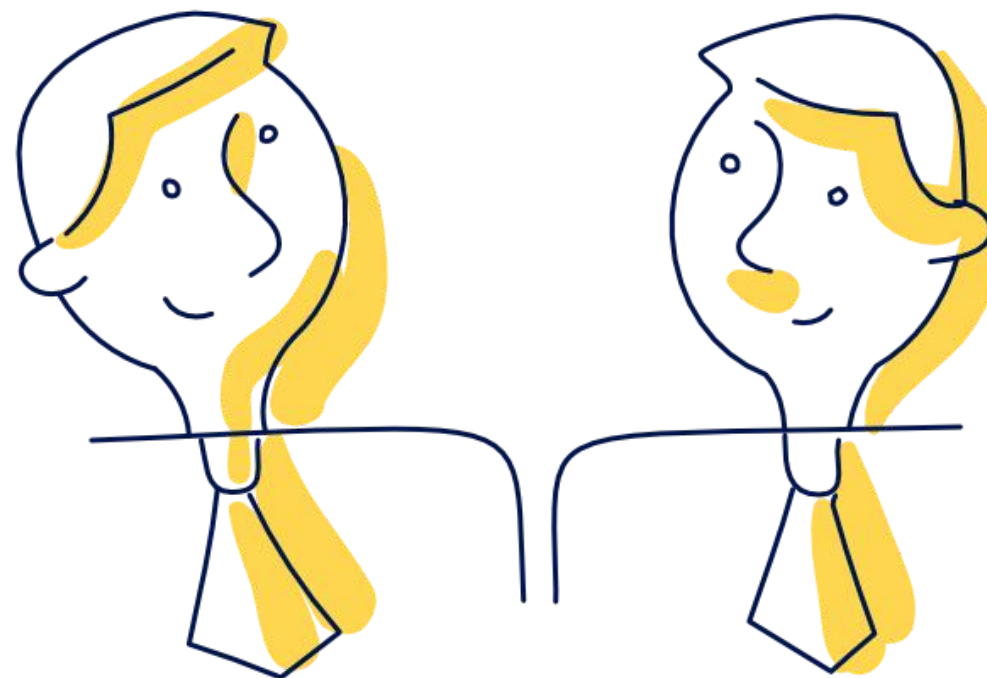
- Aga inglise-eesti suunal?
 - Aga eesti-vene või eesti-soome suunal?
-

Soome keel

Soome keeles teietatakse harva

Eesti keele „teie” on soome keeldetõlkides tavaliselt „sina”.

Soome keele „sina”, aga võib eesti keelde tõlkides olla nii „teie” kui ka „sina”.

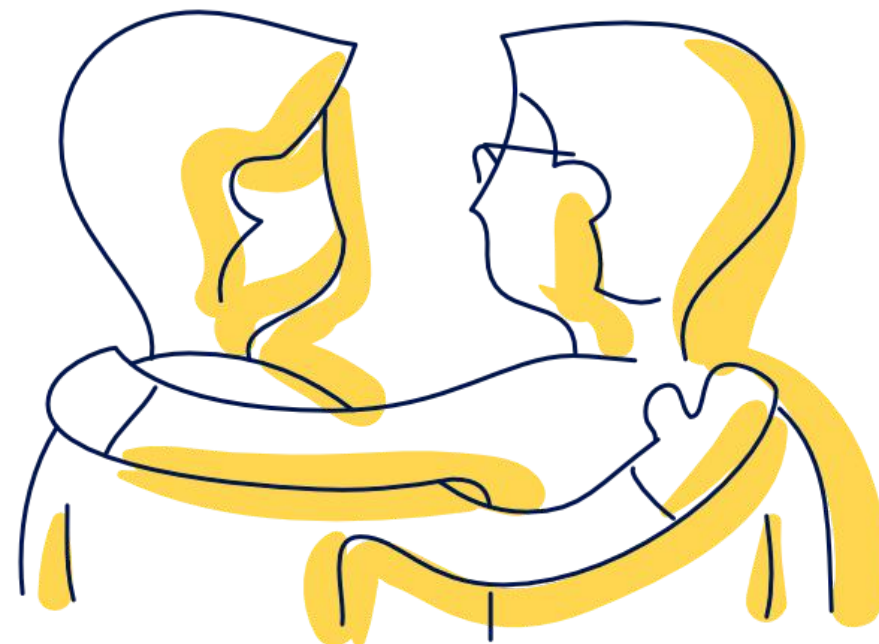

Vene keel

Vene keeles tavaliselt teietatakse

Vene keeles on au sees traditsioonid ja hierarhia ning eelistada tuleks teie-vormi.

Pöördumine ты sobib ainult noorte le suunatud tekstides.

Vaktsineerimise raadioreklaam

Koroona suvel ei puhka!
Kui **sa** ei ole veel
vaktsineeritud, siis tee
seda kohe! Muidu võib
aktiivne viirus **su** suve ära
rikkuda.

The coronavirus does not
take summer vacations!
Get vaccinated now if you
haven't yet! Don't run the
risk of having your
summer spoiled by the
active virus.

У коронавируса нет
отпуска! Если **вы** еще не
вакцинированы, сделайте
это как можно скорее! В
противном случае, **вы**
рискуете испортить свой
отпуск вирусом.

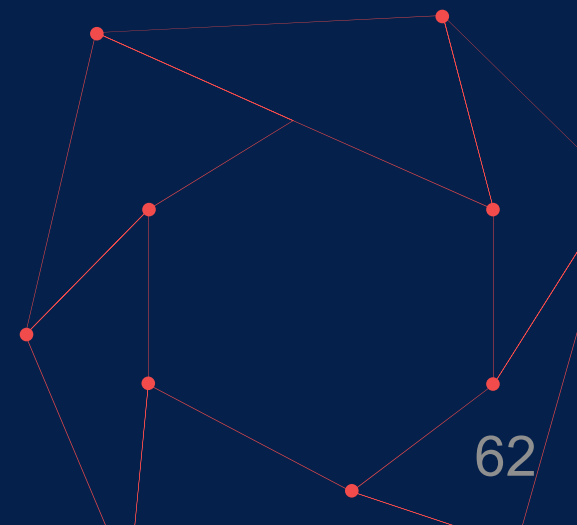
Gerda Kalda

Toimetaja tõlkebüroo lokaliseerimise projektijuht

Spetsialiseerumine: kodulehed, kliendikirjad,
rakendused, sotsiaalne meedia, Google Ads

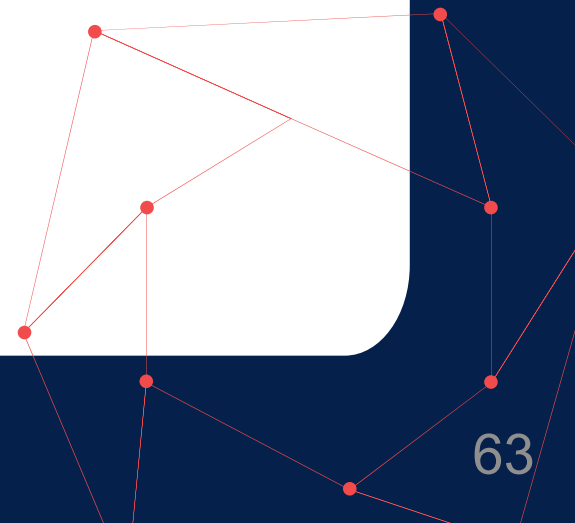

KLIENDIKIRJAD

Kliendikirjade lokaliseerimine

- Kliendikirju tuleb mugavalt saata paljudele inimestele
- Kirjad peaks mõjuma personaalselt, et neid avataks.
- Kuidas neid kirju õigesti lokaliseerida?

Kohatäitjad (placeholders)

To: **Address**

Subject: **Re: Greener [Company]**

Dear **[name]**,

I hope that you are satisfied with our services.

Would you be open to discussing if a similar system would benefit **[Company]**? If you see value in this for **[Company]**, then would you be open to discussing this further?

Looking forward to your response,
[Name]

1. probleem: käänded

- If you see value in this for **[Company]**
- **Lahendus 1:** tekst ümber sõnastada nii, et mõte jääks sama
- **Lahendus 2:** käämata ettevõtete nimed

2. probleem: sugu

➤➤ Kas inimesed sugude kaupa segmenteerida? Aga on inimesi, kes määratlevad end mittebinaarsena.

➤➤ **Lahendus on sooneutraalsus:** Dear → Hei, Hi, Tere, Bonjour

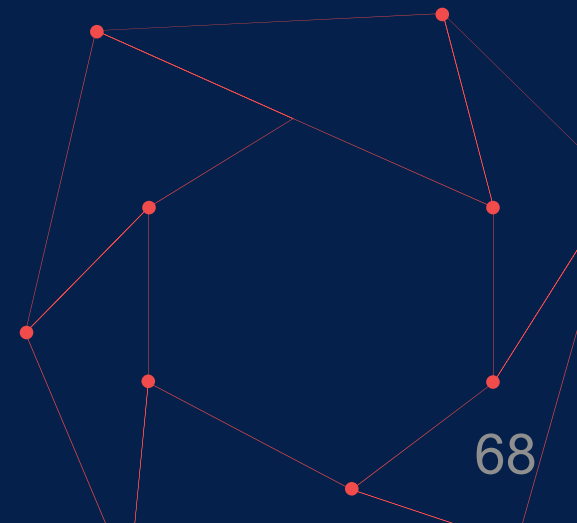
➤➤ **Väldi:** Hr, Pr, Ms, Mr jne

3. probleem: kui palju personaliseerida?

- Kui tekst väga neutraalseks sõnastada, siis ei ole see enam personaalne.
- Kindel on aga see, et sõna-sõnaline tõlge ei tööta

TRANSKREATIONSIOON

Olgu su pühadel
pühade mekki
natuke lund
ja tihasel pekki

Pisuke puhkust
ja patja ja tekki
kaminatuld ja
rabasse retki

Rahu ja vaikust
ja mõte las settib
Lapsed on wifis
ja koer pole ketis

Siis on kõik hästi
täis ilusaid hetki
soovime lisaks veel
Bigbank Efekti!

May your festive time,
offer the **taste of mulled wine**.
A light touch of snow,
and some **snowballs to throw**.

An opportunity for rest,
With **those you love best**.
A roaring log fire,
and all the **food you desire**.

To **decorate the tree**,
or **simply relax by the TV**.
While **outside the children play**,
knowing **Santa is on his way**.

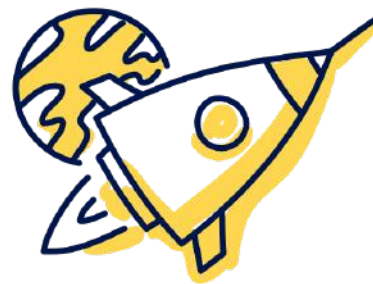
Then all is at peace,
and your worries will cease.
When Christmas brings everything you
expect,
that's the Bigbank effect

Turundusteksti lokaliseerimine: kellele?

Eksportivad Eesti
ettevõtted

Rahvusvahelised
ettevõtted Eestis

Turundusteksti lokaliseerimine ehk transkreatsioon

Transkreatsioon on tuletatud ingliskeelsetest sõnadest *translation* (tõlge) ja *creation* (looming). See on loominguline protsess, mille keskmes on **sõnum** ja **emotsioon**.

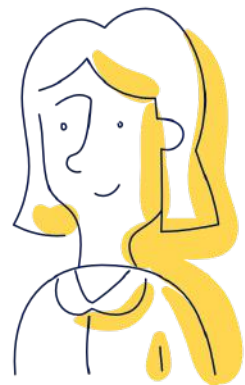
Transkreatsioon ei ole tavapärane tõlge – see on tavatõlke ja *copywriting*'u piiril.

Turundusteksti lokaliseerimine ehk transkreatsioon

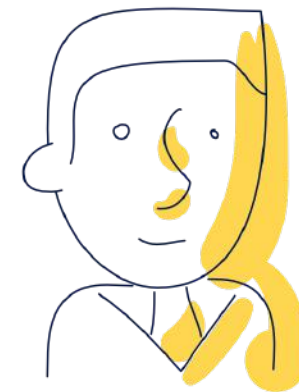
Tõlge

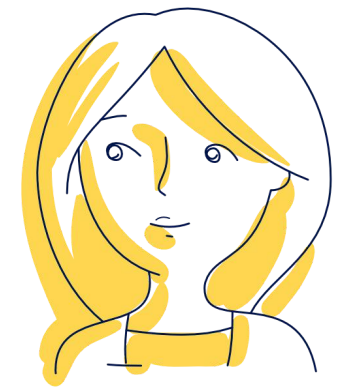
Toimetus

Copywriting

Toimetus

Tagasitõlge

Kliendi ootused turundusteksti lokaliseerimisel

Idufirma	Eksportiv Eesti ettevõtte	Rahvusvahelise ettevõtte Eesti kontor
Tekst köidab investoreid	Tekstis välditakse viiteid Eestile	Tekstis on viited Eestile
“Ametlik keel” ei pruugi sobida	Lähtekeele valimise küsimus	Tekst tundub eestlastele oma
Annab täiuslikult edasi tootemargi väärtusi		
Veebikasutatav tekst on veebis leitav		
Terminoloogiliselt täpne		
Vastab stiiljuhendile		

Sotsiaalmeeia

No tricks, just treats! 🎃 Our -x% off sale started just now - horror games, gift cards and much more with special prices are waiting for you.

Get yours now ➡️ 🎁

See ei ole pomm, vaid kumm!

🎃 Meie x%-line allahindlus on äsja alanud – õudusmängud, kinkekaardid ja muud erihinnaga tooted ootavad sind.

Osta kohe ➡️ 🎁

Только приятные сюрпризы! 🎃

Наша скидка -x % начала действовать только сейчас – вас ждут хоррор-игры, подарочные карты и многое другое по специальным ценам.

Получите свою скидку сейчас ➡️ 🎁

Google Ads

Lähtetekst	Tõlketekst	TM	TM piir	Parandus	Tagasitõlge
Seedimise kiirust saab muuta	Det går att ändra hastigheten på matsmältningen	47	30	Ändra matsmältningshastigheten	Muuda seedimise kiirust
Tervise juhtimine sinu kätes	Det är du som bestämmer över din hälsa	38	30	Du bestämmer över din hälsa	Sina otsustad oma tervise üle
Soolestikul on suur mõju nii vaimsele, kui ka üldtervisele. XXX aitab tervist juhtida.	Tarmsystemet har stor inverkan på både den psykiska och allmänna hälsan. XXX hjälper till att hantera hälsan.	113	90	Tarmsystemet påverkar både psykisk och allmän hälsa. XXX hjälper att hantera hälsan.	Soolestik mõjutab nii vaimset kui üldtervist. XXX aitab tervist juhtida.
Soolestik mõjutab meie ainevahetust, närvi- ja immuunsüsteemi. Tervise juhtimine sinu käes	Tarmsystemet påverkar ämnesomsättningen och nerv- och immunsystemet. Det är du som bestämmer över din hälsa	107	90	Tarmsystemet påverkar ämnesomsättning, nerv- och immunsystem. Du bestämmer över din hälsa	Soolestik mõjutab ainevahetust, närvi- ja immuunsüsteemi. Sina otsustad oma tervise üle

Soovitused

- » Turundusteksti eduka lokaliseerimise võti on kliendisuhtlus
- » Tekstiga töötades tuleb arvestada kliendi spetsiifilisi ootusi
- » Kodulehe teksti lokaliseerimisel ära unusta märksõnade analüüsi

Kokkuvõte

- Tõlkijana arvesta, kellele ja mida sa tõlgid, anna edasi teksti mõte ja väldi otsetõlget
- Kliendina anna tõlkijale/tõlkebüroole piisavalt taustainfot, anna tõlkele alati tagasisidet
- Kui lokaliseerimisprotsessis osalejad teevad koostööd ja keskenduvad parima tõlke saamisele, siis see ka õnnestub

TÄNÄME KUULAMAST!

<https://toimetaja.eu>